

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3MCdo/6/2015
Identifikačné číslo spisu:	7209213124
Dátum vydania rozhodnutia:	11.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7209213124.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa Ing. J. U., bývajúceho v F., zastúpeného JUDr. Zuzanou Komorovskou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Kuzmányho č. 57, proti odporkyniam 1/ JUDr. Lýdii Bujňákovej, súdnej exekútorke so sídlom exekútorského úradu v Košiciach, Pražská č. 4, 2/ Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, za účasti vedľajšej účastníčky Komunálnej poisťovne, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefánikova č. 17, o náhradu škody, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 41 C 123/2009, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. mája 2014 sp. zn. 5 Co 280/2013 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice II z 11. januára 2013 č.k. 41 C 123/2009-390, takto

rozhodol:

Mimoriadne dovolanie o d m i e t a.

Odporkyňa 1/ je povinná zaplatiť navrhovateľovi do troch dní náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní vo výške 119,25 € na účet JUDr. Zuzany Komorovskej, advokátky so sídlom v Košiciach, Kuzmányho č. 57.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II rozsudkom z 11. januára 2013 č.k. 41 C 123/2009-390 uložil odporkyniam 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní 2 828,92 € a v prevyšujúcej časti návrh ako neopodstatnený zamietol; zároveň rozhodol o náhrade trov konania. Výrok, ktorým návrhu vyhovel, odôvodnil tým, že odporkyňa 1/ nesprávnym výkonom exekučnej činnosti (vymoženie sumy vyššej, než zodpovedalo zákonu) spôsobila navrhovateľovi škodu. S prihliadnutím na ustanovenia § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a § 3 ods. 1 a 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) dospel k záveru, že zodpovednosť odporkýň za túto škodu je spoločná a nerozdielna.

Na odvolanie odporkýň 1/ a 2/ Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 29. mája 2014 sp. zn. 5 Co 280/2013 výrok prvostupňového rozhodnutia, ktorým bolo návrhu vyhovené, potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.), presvedčivo odôvodnený a založený na úplných skutkových zisteniach a

ich správnom právnom posúdení.

Na podnet odporkyne 1/ podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len („generálny prokurátor“) mimoriadne dovolanie proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bolo návrhu vyhovie, a tiež proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol tento výrok potvrdený. Uviedol, že napadnuté výroky spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci v otázke zodpovednosti odporkyň ako zodpovednosti spoločnej a nerozdielnej. Podľa názoru generálneho prokurátora súdy túto otázku vyriešili nesprávne a spôsobom, ktorý nemá oporu v zákone. V zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. totiž za škodu spôsobenú nesprávnym výkonom exekučnej činnosti zodpovedá iba štát. Odporkyňa 1/ nebola preto v konaní pasívne legitimovaná a návrh voči nej mal byť zamietnutý. Navyše (z dôvodov podrobne vysvetlených generálnym prokurátorom), nepodložené sú aj závery súdov o nesprávnom úradnom postupe súdnej exekútorky a o vzniku reálnej škody navrhovateľa. Z týchto dôvodov žiadal napadnuté výroky rozhodnutí zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť Okresnému súdu Košice II na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že tento opravný prostriedok generálneho prokurátora je nedôvodný, lebo súdy vykonali rozsiahle dokazovanie, vec správne právne posúdili o svoje rozhodnutia riadne odôvodnili. So zreteľom na to žiadal mimoriadne dovolanie zamietnuť a priznať mu ním vyčíslenú náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie treba odmietnuť.

Podľa § 243e ods. 1 O.s.p. ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f O.s.p.), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie. Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 O.s.p.).

V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu pretrvávala nejednotnosť rozhodovania a výkladu ustanovení § 243e až § 243j O.s.p. v otázke procesnej prípustnosti mimoriadneho dovolania. Na spoločnom rokovaní občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 20. októbra 2015, bolo prijaté spoločné zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Procesná prípustnosť mimoriadneho dovolania podaného na podnet účastníka je v občianskom súdnom konaní podmienená tým, že tento účastník najprv sám neúspešne využil možnosť podať všetky zákonom dovolené riadne a mimoriadne opravné prostriedky, ktoré boli potenciálne spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie. Pokiaľ túto možnosť nevyužil, mimoriadne dovolanie treba odmietnuť“. Predmetné stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 94/2015, vychádza z názoru, že postup účastníka občianskeho súdneho konania, ktorý mal v určitom prípade možnosť napadnúť rozhodnutia súdov odvolaním alebo dovolaním, uvedenú možnosť ale nevyužil, i keď tieto opravné prostriedky mali potenciál podstatne ovplyvniť rozhodnutie súdu, sa prieči všeobecne rešpektovanej zásade „nech si každý chráni svoje práva“. Táto zásada zdôrazňuje procesnú povinnosť účastníka vyvinúť vlastnú aktivitu a iniciatívu tak, aby sám svojimi procesnými úkonmi riadne, včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou sledoval ochranu svojich subjektívnych práv. Pokiaľ účastník konania zostane v naznačenom smere pasívny, je (neskoršia) aktivita generálneho prokurátora vyúsťajúca do podania mimoriadneho dovolania neprípustná a nemôže mať procesné dôsledky predpokladané Občianskym súdnym poriadkom v ustanoveniach § 243e až § 243j O.s.p.

Najvyšší súd, stotožňujúc sa so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal na podklade spisu, či odporkyňa 1/ napadla rozsudok odvolacieho súdu dovolaním. Po zistení, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nepodala, najvyšší súd mimoriadne dovolanie odmietol ako procesne neprípustné (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Generálnemu prokurátorovi v konaní o mimoriadnom dovolaní nemôže byť uložená povinnosť nahradiť trovy konania. Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania (viď § 148a ods. 1 a 2 O.s.p.). V danom prípade dala podnet na mimoriadne dovolanie odporkyňa 1/, ktorej preto vznikla povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov tohto konania. Najvyšší súd priznal navrhovateľovi náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní (§ 142 ods. 1 O.s.p. v spojení § 243b ods. 5 O.s.p.) spočívajúcu v odmene advokátky za 1 úkon právnej služby - vypracovanie vyjadrenia k mimoriadnemu dovolaniu [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základná sadzba tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby bola určená podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 111,21 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (8,04 €)] predstavuje spolu 119,25 €. Pokiaľ navrhovateľ, zastúpený tou istou advokátkou už v konaní pred odvolacím súdom, požadoval náhradu aj za iný úkon právnej služby („prevzatie a príprava zastúpenia“), najvyšší súd postupoval v súlade so zaužívanou praxou (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 145/2010, 3 Cdo 339/2013, 5 Cdo 51/2009, 3 Cdo 446/2013) a navrhovateľovi náhradu trov za tento úkon nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.